

บันทึกการประชุม
คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ครั้งที่ ๙
วันศุกร์ที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๑
ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๓๐๑ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒

กรรมการวิสามัญผู้มาประชุม คือ

๑. ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์	ประธานคณะกรรมการวิสามัญ
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วุฒิศักดิ์ ลากเจริญทรัพย์	รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่หนึ่ง
๓. พลเอก อู๊ด เปื่องบน	รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สอง
๔. นางสาวอรจิต สิงคาลวนิช	รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สาม
๕. นายสุชาติ ตระกูลเกษมสุข	เลขาธิการคณะกรรมการวิสามัญ
๖. พลเรือเอก ธราธร ขจิตสุวรรณ	โฆษกคณะกรรมการวิสามัญ
๗. พลเอก พิรุณ แผ้วพลสง	กรรมการวิสามัญและประธานที่ปรึกษา
๘. ศาสตราจารย์สม จาตุศรีพิทักษ์	กรรมการวิสามัญและที่ปรึกษา
๙. นายอภิชาติ สุขัคคานนท์	กรรมการวิสามัญและที่ปรึกษา
๑๐. พลอากาศเอก จีรวัฒน์ มุลศาสตร	กรรมการวิสามัญ
๑๑. พลเอก ฉัตรเฉลิม เฉลิมสุข	กรรมการวิสามัญ
๑๒. พลอากาศเอก ณรงค์ศักดิ์ สันขพงศ์	กรรมการวิสามัญ
๑๓. ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง	กรรมการวิสามัญ
๑๔. นายมนตรี ศรีเอี่ยมสะอาด	กรรมการวิสามัญ
๑๕. พลเอก วิชญ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา	กรรมการวิสามัญ
๑๖. พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร	กรรมการวิสามัญ
๑๗. นายศรีศักดิ์ ว่องสงสาร	กรรมการวิสามัญ
๑๘. นายสมพร เทพสิทธา	กรรมการวิสามัญ
๑๙. พลเอก สกล ชื่นตระกูล	กรรมการวิสามัญ
๒๐. นางนรรัตน์ พิมเสน	กรรมการวิสามัญ
๒๑. นายปกรณ์ นิลประพันธ์	กรรมการวิสามัญ
๒๒. ว่าที่ร้อยตรี วันชัย ใจกุศล	กรรมการวิสามัญ

กรรมการวิสามัญผู้ลาประชุม คือ

๑. พลเอก สมหมาย เกาฏีระ	กรรมการวิสามัญ
๒. นายสุพันธุ์ มงคลสุธี	กรรมการวิสามัญ
๓. พลเอก อภิรัชต์ คงสมพงษ์	กรรมการวิสามัญ

๔. นายชาติชาย ณ เชียงใหม่
๕. ศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต

กรรมการวิสามัญ
กรรมการวิสามัญ

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ คือ

- นางสาวสรญา โสภางรีวงศ์

นิติกรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานคณะกรรมการวิสามัญ ๓
สำนักกรรมการ ๒

ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

สำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

- นายพัชโรดม ลิขิตมั่งนชัย

ผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมายเทคโนโลยี

หน่วยงานอิสระของรัฐ

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๑. นายวิชาญ อนงค์

ผู้อำนวยการฝ่ายจัดการเลือกตั้ง

และการออกเสียงประชามติ ๔

๒. นายสุรเดช สุขสุลาภ

พนักงานการเลือกตั้ง

๓. นายชูสิทธิ์ ลิขิตมั่งนชัย

นิติกร

ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

๑. นายจิรพันธ์ ทองบุญเรือง

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

๒. พลตรี เอกกมล สิ้นหน่ง

ผู้เชี่ยวชาญประจำตัว

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

พลเอก พิรุณ แฉ้วพลสง

๓. นายธวัชชัย พันธุ์รัตน์

ผู้ชำนาญการประจำตัว

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

นางสาวอรจิต สิงคาลวนิช

๔. ดาบตำรวจ สุเมธ แสงโพธิ์

ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

นายมนตรี ศรีเอี่ยมสะอาด

๕. นายอุทัยรัตน์ ชัยประเสริฐ

ผู้ติดตาม

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

นายมนตรี ศรีเอี่ยมสะอาด

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๐๐ นาฬิกา

เมื่อกรรมาธิการวิสามัญมาครบองค์ประชุมแล้ว ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุมสรุปผลได้ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

เอกสารประกอบการพิจารณา คือ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. (ฉบับแก้ไขที่ประชุม ณ วันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๑)

ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

ไม่มี เนื่องจากที่ประชุมมีมติให้รับรองบันทึกการประชุมของวันพฤหัสบดีและวันศุกร์ ในทุกวันพฤหัสบดีของสัปดาห์ถัดไป

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา

๓.๑ พิจารณาประเด็นการเปรียบเทียบบทบัญญัติที่มีลักษณะทำนองเดียวกันของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ดังนี้

๓.๑.๑ มาตรา ๑๔ (๑๘) ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. เปรียบเทียบมาตรา ๔๒ (๒๑) ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.

มาตรา ๑๔ (๑๘) และมาตรา ๔๒ (๒๑) ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ ดังกล่าว ตามลำดับ เป็นการกำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับการไม่มีลักษณะต้องห้ามของผู้สมัคร ซึ่งมีการกำหนดการพ้นจากตำแหน่งของบุคคลที่ศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาเกี่ยวกับฐานความผิดใน ๔ กรณีไว้เช่นเดียวกัน แต่มีความแตกต่างเฉพาะการจัดวางตำแหน่งถ้อยคำของบทบัญญัติดังกล่าว

มติที่ประชุม : คณะกรรมาธิการวิสามัญ พิจารณาเห็นควรแก้ไข มาตรา ๑๔ (๑๘) โดยจัดวางตำแหน่งถ้อยคำให้สอดคล้องกับมาตรา ๔๒ (๒๑) ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ดังนี้

มาตรา ๑๔

มีการแก้ไข

“มาตรา ๑๔ ผู้สมัครต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

..... ฯลฯ

(๑๘) เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง

ตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่า ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง หรือเป็นผู้มีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ หรือกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่ หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง ...”

๓.๑.๒ มาตรา ๕๔ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. เปรียบเทียบมาตรา ๙๘ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.

มติที่ประชุม : คณะกรรมาธิการวิสามัญ พิจารณาเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมความในตอนที่ท้ายของมาตรา ๕๔ เพื่อให้มีความชัดเจนและสอดคล้องกับความในมาตรา ๙๘ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. เป็นดังนี้

มาตรา ๕๔

มีการแก้ไข

“มาตรา ๕๔ ห้ามมิให้ผู้มีสิทธิเลือกผู้ใดใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ใดถ่ายภาพ บัตรลงคะแนนที่ตนได้ลงคะแนนแล้ว”

๓.๑.๓ มาตรา ๕๗ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. เปรียบเทียบมาตรา ๙๓ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.

เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. มีการกำหนดบทยกเว้นในมาตรา ๙๓ เกี่ยวกับกรณีที่มีลักษณะทางกายภาพทำให้คนพิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้สูงอายุ ไม่สามารถทำเครื่องหมายลงในบัตรเลือกตั้งได้ ให้บุคคลอื่นหรือกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเป็นผู้กระทำการแทนโดยความยินยอมและเป็นไปตามเจตนาของคนพิการหรือทุพพลภาพหรือผู้สูงอายุนั้น ทั้งนี้ ให้ถือเป็นการออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับ ซึ่งมาตรา ๕๗ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ไม่มีการกำหนดบทยกเว้นดังกล่าวไว้

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญ พิจารณาเห็นว่ากรณีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งคือประชาชน ซึ่งอาจมีลักษณะทางกายภาพของผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง แต่กรณีสมาชิกวุฒิสภา มีลักษณะเป็นการเลือกของผู้สมัครเป็นสมาชิกวุฒิสภาด้วยตนเอง จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดบทยกเว้นไว้เช่นเดียวกับมาตรา ๙๓ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ประกอบกับบทบัญญัติเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกให้แก่คนพิการหรือทุพพลภาพหรือผู้สูงอายุในลักษณะดังกล่าว ได้มีการกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๓๙ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๒๙ ไว้แล้ว ดังนั้น จึงมีมติให้กรณีมาตรา ๕๗ คงไว้ตามร่างเดิมโดยไม่มีการแก้ไข

๓.๑.๔ มาตรา ๖๙ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. เปรียบเทียบมาตรา ๑๕๐ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.

บทบัญญัติของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญทั้งสองฉบับดังกล่าว มีการกำหนดเกี่ยวกับกรณีบุคคลซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญแต่ละฉบับ

มีการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตหรือกระทำการใดเป็นการขัดขวางมิให้การเป็นไปตามกฎหมาย รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบด้วยกฎหมายกระทำการใด ๆ เพื่อเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมือง แล้วแต่กรณี ซึ่งได้มีการกำหนดอัตราโทษจำคุก โทษปรับ และระยะเวลาการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งในอัตราเดียวกัน แต่มีความแตกต่างกันกรณีร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. กำหนดให้ผู้ที่ฝ่าฝืนอาจได้รับโทษจำคุก หรือโทษปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับก็ได้ ส่วนร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. เป็นการกำหนดให้ผู้ที่ฝ่าฝืนต้องได้รับโทษจำคุกและโทษปรับด้วย

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญ มีมติให้แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๖๙ ให้สอดคล้องกับความในมาตรา ๑๕๐ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ทั้งนี้ เป็นบทกำหนดโทษของบุคคลซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบด้วยกฎหมายอีกด้วย ดังนี้

มาตรา ๖๙

มีการแก้ไข

“มาตรา ๖๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี **หรือและปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ** และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นมีกำหนดยี่สิบปี”

๓.๑.๕ มาตรา ๗๔ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. เปรียบเทียบมาตรา ๑๕๒ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.

เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. มาตรา ๑๕๒ มีการกำหนดบทบัญญัติเพิ่มขึ้นในเรื่องการคืนเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่น ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญ มีประเด็นอภิปรายเกี่ยวกับกรณีดังกล่าว สรุปดังนี้

๓.๑.๕.๑ บทกำหนดโทษตามมาตรา ๗๔ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. เป็นกรณีผู้กระทำความผิดมีเจตนาพิเศษ คือ รู้อยู่แล้วว่าตนไม่มีสิทธิสมัครรับเลือก แต่ได้สมัครรับเลือก ซึ่งไม่ว่าเพราะเหตุใด ก็ถือว่าเป็นความผิดแต่กรณีมาตรา ๑๕๒ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. เป็นฐานความผิดลักษณะเดียวกันแต่เป็นกรณีผู้รู้อยู่แล้วว่าตนไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง เนื่องจากขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบแล้วกรณีผู้สมัครซึ่งประสงค์สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภามีลักษณะของการกำหนดให้บุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ อาชีพ ลักษณะหรือประโยชน์ร่วมกัน หรือทำงานหรือเคยทำงานด้านต่าง ๆ ที่หลากหลายของสังคม ในแต่ละกลุ่ม ซึ่งมีขอบเขตที่กว้างกว่า จึงมีการกำหนดไว้แตกต่างกัน ทั้งนี้ ถือว่ารู้อยู่แล้วว่าตนไม่มีสิทธิสมัครโดยเจตนาทุจริต เพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจรัฐ แต่ต้องมีการเรียกคืนเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นเช่นเดียวกัน

๓.๑.๕.๒ ข้อเท็จจริงในทางปฏิบัติที่ผ่านมา กรณีเกี่ยวกับการสมัครโดยรู้อยู่แล้วว่าไม่มีสิทธิสมัครแต่ได้สมัครนั้น หรือการกระทำที่มีผลต่อกระบวนการเลือกไม่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่สุจริตหรือไม่เที่ยงธรรม หากพบว่ามี การกระทำผิดดังกล่าวขึ้น ย่อมมีการฟ้องร้องคดีและเรียกเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่น (ค่าเบี้ยประชุม หรือค่าโดยสารเครื่องบิน เป็นต้น) รวมถึงค่าตอบแทนของผู้ปฏิบัติงานของสมาชิกรวมกัน คืบคลานด้วย ส่วนกรณีเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ซึ่งมีใช้ประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่น อันเป็นคนละส่วนกัน จึงไม่ต้องเรียกคืน

๓.๑.๕.๓ กรณีบทบัญญัติลักษณะดังกล่าว เป็นบทกำหนดโทษทางอาญาและมีการเพิ่มเติมบทบัญญัติของการเรียกคืนเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นในทางแพ่ง จึงเห็นควรเพิ่มความในวรรคสองของมาตรา ๗๔ แห่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. เช่นเดียวกับการเพิ่มความในวรรคสองของมาตรา ๑๕๒ แห่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ดังนี้ การกำหนดบทบัญญัติดังกล่าวมีลักษณะเป็นการใช้สิทธิฟ้องคดีแพ่งและคดีอาญาในคราวเดียวกัน อันจะทำให้กระบวนการพิจารณาของศาลมีความสะดวก และรวดเร็ว เนื่องจากในทางปฏิบัติที่ผ่านมา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา จะดำเนินการฟ้องคดีทางแพ่ง จึงทำให้เป็นการแยกฟ้องแต่ละคดี ซึ่งจะต้องมีการเสียค่าขึ้นศาล และกระบวนการพิจารณาคดีของศาลอาจมีความล่าช้า เนื่องจากศาลจะมีคำสั่งประทับฟ้องคดีแพ่งไว้ก่อนเพื่อรอฟังผลคำพิพากษาในคดีอาญา ดังนั้น จึงเห็นควรเพิ่มเติมถ้อยคำว่า “ให้ศาลมีคำสั่ง” เพิ่มขึ้นจากการแก้ไขเพิ่มเติมของมาตรา ๑๕๒ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และสำนักงานฯ มิต้องเป็นโจทก์ฟ้องคดีเอง ซึ่งถือเป็นหน้าที่และอำนาจของศาลในกระบวนการพิจารณาคดี รวมถึงการคืนเงินไปยังหน่วยงานใดก็ย่อมเป็นไปตามกฎหมายนั้น จึงควรเพิ่มคำว่า “ด้วย” ในตอนท้ายของวรรคสอง มาตรา ๗๔ ที่เพิ่มขึ้นด้วย เพื่อให้มีความชัดเจน

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญ มติให้แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๗๔ ให้สอดคล้องกับมาตรา ๑๕๐ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ทั้งนี้ ให้เพิ่มถ้อยคำว่า “ให้ศาลมีคำสั่ง” และคำว่า “ด้วย” ในตอนท้ายของบทบัญญัติดังกล่าว เป็นดังนี้

มาตรา ๗๔

มีการแก้ไข

“มาตรา ๗๔ ผู้ใดรู้อยู่แล้วว่าตนไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกไม่ว่าเพราะเหตุใด ได้สมัครรับเลือก ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นมีกำหนดยี่สิบปี

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นผู้ซึ่งได้รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา ให้ศาลมีคำสั่งให้ผู้นั้นคืนเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นที่ได้รับมาเนื่องจากการดำรงตำแหน่งดังกล่าวให้แก่สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาด้วย”

ทั้งนี้ มอบหมายฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการการวิสามัญฯ ประสานงานไปยังฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. เพื่อนำเสนอประเด็นการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว

ต่อที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ต่อไป

๓.๑.๖ มาตรา ๗๗ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. เปรียบเทียบมาตรา ๗๕ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.

เนื่องจากบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. มีการกำหนดบทกำหนดโทษของการกระทำที่เป็นการจงใจให้ผู้อื่นสมัครเป็นสมาชิกวุฒิสภาหรือถอนการสมัคร เพื่อให้ผู้นั้นหมดสิทธิเลือกหรือได้รับเลือก สำหรับบทบัญญัติมาตรา ๗๕ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. มีการกำหนดในทำนองเดียวกันเกี่ยวกับการกระทำที่เป็นการจงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนให้แก่ตนเองหรือผู้สมัครอื่น เป็นต้น แต่ลักษณะการกระทำความผิดดังกล่าว มีการกำหนดอัตราโทษไว้เช่นเดียวกัน ซึ่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. กำหนดเพิ่มในเรื่องการให้ศาลสั่งจ่ายเงินสินบนนำจับไม่เกินกึ่งหนึ่งจากจำนวนเงินค่าปรับแก่ผู้แจ้งความนำจับไว้ในกรณีมีการกระทำความผิดตามวิธีการในมาตรา ๗๕ ด้วย

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญ พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีการเลือกสมาชิกวุฒิสภา เป็นการใช้สิทธิเลือกเฉพาะผู้สมัครด้วยตนเอง จึงไม่จำเป็นต้องมีการกำหนดในเรื่องการจ่ายเงินสินบนนำจับแก่ผู้แจ้งความนำจับ ซึ่งมีความแตกต่างกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะต้องกำหนดวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งผู้กระทำความผิด เพื่อป้องกันการทุจริตการเลือกตั้ง ดังนั้นจึงมีมติกรณีมาตรา ๗๗ ให้คงไว้ตามร่างเดิม โดยไม่มีการแก้ไข

๓.๒ พิจารณาทบทวนร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. พร้อมคำแปรญัตติ

๓.๒.๑ ประเด็นคำแปรญัตติที่ ๓ ของพลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวรร (มาตรา ๖๓/๑)

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญ พิจารณาคำชี้แจงประกอบคำแปรญัตติจากการประชุมครั้งที่แล้ว ที่มีการกำหนดให้เพิ่มอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนเพื่อหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ไม่ว่าจะเป็นการเข้าไปในเคหสถานเพื่อตรวจค้นโดยไม่ต้องมีหมายค้นก็ได้ การจับกุมบุคคลใดที่กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ หรือการค้นตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เป็นต้น เพื่อให้การปฏิบัติงาน มีความรวดเร็วขึ้น ซึ่งในกรณีดังกล่าวตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๘๒ กำหนดเกี่ยวกับกรณีห้ามมิให้ค้นในที่รโหฐานโดยไม่มีหมายค้นหรือคำสั่งของศาล เว้นแต่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเป็นผู้ค้น โดยกำหนดไว้ในหลายกรณี ซึ่งก็ถือว่าเป็นการกำหนดไว้ในหลักกฎหมายทั่วไปที่ให้อำนาจในการดำเนินการของคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้ง โดยถือเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และมีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาไว้อย่างเพียงพอแล้วในทางปฏิบัติ จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบ

รัฐธรรมนูญฯ ดังกล่าวอีก ประกอบกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ซึ่งมีการแปรญัตติในประเด็นดังกล่าวไว้เช่นกัน คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. มีมติไม่เห็นด้วยกับผู้แปรญัตติ ดังนั้น คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ จึงพิจารณาเห็นควรไม่มีการเพิ่มบทบัญญัติตามคำแปรญัตติดังกล่าว และมอบหมายฝ่ายเลขานุการคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ นำผลการพิจารณาแจ้งต่อผู้แปรญัตติดังกล่าวต่อไป

๓.๒.๒ ประเด็นคำแปรญัตติที่ ๔ ของนายธานี อ่อนละเอียด (มาตรา ๖๗ มาตรา ๖๙ มาตรา ๗๐ มาตรา ๗๑ มาตรา ๗๒ มาตรา ๗๓ มาตรา ๗๔ มาตรา ๗๕ มาตรา ๗๖ มาตรา ๗๗ มาตรา ๗๘ มาตรา ๗๙ มาตรา ๘๐ มาตรา ๘๑ มาตรา ๘๒ มาตรา ๘๓ มาตรา ๘๔ และมาตรา ๘๗)

มติที่ประชุม : คณะกรรมาธิการวิสามัญ พิจารณาคำชี้แจงประกอบคำแปรญัตติจากการประชุมครั้งที่แล้ว และเห็นควรให้คงไว้ตามร่างเดิม โดยไม่มีการแก้ไข

๓.๒.๓ ประเด็นคำแปรญัตติที่ ๒ ของนางนิพัทธา อมรัตน์เมธา (มาตรา ๑๑)

ประเด็นคำแปรญัตติที่ ๔ ของนายธานี อ่อนละเอียด (มาตรา ๑๑)

ประเด็นคำแปรญัตติที่ ๕ ของนายสมชาย แสวงการ และ

พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร (มาตรา ๑๑)

ประเด็นคำแปรญัตติที่ ๖ ของนางสุวรรณี สิริเวชชะพันธ์ (มาตรา ๑๑)

ประเด็นคำแปรญัตติที่ ๗ ของนายเจตน์ ศิรธรานนท์ (มาตรา ๑๑)

เนื่องจากประเด็นมาตรา ๑๑ เป็นเรื่องการแบ่งกลุ่มของผู้สมัครซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ อาชีพ ลักษณะหรือประโยชน์ร่วมกัน หรือทำงานหรือเคยทำงาน ด้านต่าง ๆ ที่หลากหลายของสังคม โดยผู้แปรญัตติ มีการเสนอแก้ไขลดจำนวนกลุ่มอาชีพของผู้สมัครเป็นจำนวน ๕ กลุ่ม หรือจำนวน ๑๐ กลุ่ม และมีการเสนอแก้ไขโดยเพิ่มเติมกลุ่มอาชีพต่าง ๆ หรือเป็นการนำกลุ่มอาชีพที่มีลักษณะใกล้เคียงกันมากำหนดรวมไว้ด้วยกัน รวมทั้งการเพิ่มเติมรายละเอียดของกลุ่มสตรีให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น เป็นต้น ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญ ได้ตั้งประเด็นการพิจารณาว่า เห็นด้วยหรือไม่ในการปรับลดจำนวนกลุ่มอาชีพตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ โดยมีการอภิปรายในประเด็นดังกล่าว สรุปได้ดังนี้

กรรมาธิการวิสามัญ ในฐานะผู้แทนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ให้ข้อมูลว่า มาตรา ๑๑ ตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ อยู่ภายใต้บังคับของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗ โดยมีหลักการว่า การแบ่งกลุ่มต้องแบ่งในลักษณะที่ทำให้ประชาชนซึ่งมีสิทธิสมัครรับเลือกทุกคนสามารถอยู่ในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งได้ แม้จะมีสิทธิสมัครได้หลายกลุ่ม แต่หากประสงค์จะสมัครต้องสมัครเพียงกลุ่มเดียวเท่านั้น โดยในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ จะพิจารณาในเรื่องสิทธิในการสมัครต้องทั่วถึง ไม่ว่าบุคคลใดที่ประสงค์จะสมัครย่อมสามารถอยู่ในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งได้ ส่วนการแบ่งกลุ่มถ้ามีการกำหนดกลุ่มจำนวนมาก จะทำให้การบล็อกโหวตเป็นไปได้ยาก รวมทั้งเมื่อมีการสมัครกลุ่มใดแล้วห้ามมิให้เปิดเผยรายชื่อผู้สมัครก่อนมีการประกาศรายชื่อของคณะกรรมการการเลือกตั้ง จากนั้น เมื่อมีการประกาศรายชื่อผู้สมัครอย่างเป็นทางการแล้ว ประชาชนทั่วไปย่อมสามารถตรวจสอบรายชื่อของผู้สมัคร

รวมถึงการคัดค้านผู้สมัครที่ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามได้ ดังนั้น โดยหลักการของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ จึงพยายามกำหนดกลุ่มให้มีจำนวนมาก แต่จะมีปัญหาในเรื่องการถ่วงดุลอย่างไรให้มีความเหมาะสม เนื่องจากอัตราส่วนของจำนวนประชากรผู้ประกอบอาชีพต่าง ๆ มีจำนวนมากขึ้นน้อยต่างกัน ซึ่งมีการนำข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติมาประกอบการพิจารณา รวมถึงข้อมูลขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ หรือไอแอลโอ โดยมีจำนวนกว่า ๔,๐๐๐ อาชีพ ที่มีรายละเอียดที่มากจนเกินไป จึงได้นำเฉพาะข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติเป็นหลักในการพิจารณา ซึ่งจำนวนบุคคลผู้มีงานทำอายุตั้งแต่ ๔๐ ปีขึ้นไป จำแนกตามอาชีพเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้แก่ ข้าราชการอาวุโส/ผู้จัดการ จำนวน ๑ ล้านกว่าคน ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ สุขภาพ การสอน และธุรกิจ จำนวน ๙๘๙,๐๐๐ คน ช่างเทคนิคสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๖๘๐,๐๐๐ คน พนักงานบริการทั่วไป/พนักงานบริการร้านค้า และตลาด จำนวน ๔ ล้านคน เกษตรกรรม/ประมง ๗,๖๐๐,๐๐๐ คน และงานฝีมือ/ธุรกิจการค้า จำนวน ๒,๒๐๐,๐๐๐ คน เป็นต้น ทั้งนี้ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ไม่ขัดข้องในการแก้ไขเพิ่มเติมเรื่องการแบ่งกลุ่ม เพื่อปรับปรุงให้มีความถ่วงดุลของแต่ละอาชีพอย่างเหมาะสมและเป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ส่วนกรณีการให้กลุ่มสตรีนั้นกรรมการก็มีความเห็นต่างกัน นอกจากนี้ ตามคำแปรญัตติที่มีการเพิ่มกลุ่มภาคการเมืองนั้น ตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ ที่ไม่มีการกำหนดกลุ่มดังกล่าวไว้ เนื่องจากเป็นลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครเป็นสมาชิกวุฒิสภาที่ไม่ต้องให้มีการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้อง แต่ต้องการให้สมาชิกวุฒิสภามีที่มาจากกลุ่มอาชีพต่าง ๆ โดยตรง

กรรมาธิการวิสามัญ แสดงความเห็นอย่างหลากหลายในประเด็นมาตรา ๑๑ สรุปดังนี้

๓.๒.๓.๑ การพิจารณาแบ่งกลุ่มจำนวน ๒๐ กลุ่ม ทั้งในชั้นคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ และคณะกรรมการพิจารณาการศึกษาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้มีการพิจารณาในกรณีดังกล่าว แต่ก็ยังไม่สามารถได้ข้อมูลอ้างอิงจำนวนแต่ละกลุ่มได้อย่างชัดเจน ซึ่งหากพิจารณาแต่ละกลุ่มในจำนวน ๒๐ กลุ่ม อาจยังมีความซ้ำซ้อนหรือใกล้เคียงกัน ดังนั้น การกำหนดเป็นจำนวน ๑๐ กลุ่ม น่าจะมีความเหมาะสม และให้กำหนดกลุ่มอื่น ๆ ไว้ด้วยเพื่อเป็นบทवाद

๓.๒.๓.๒ กรรมาธิการวิสามัญบางส่วน เห็นควรให้คงไว้ตามร่างเดิม คือจำนวน ๒๐ กลุ่ม เพื่อให้เป็นไปตามหลักการของการแบ่งกลุ่มต้องแบ่งในลักษณะที่ทำให้ประชาชนซึ่งมีสิทธิสมัครรับเลือกทุกคนสามารถอยู่ในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งได้ และเพื่อให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ อาชีพ ลักษณะ หรือประโยชน์ร่วมกัน หรือทำงาน หรือเคยทำงาน ด้านต่าง ๆ ที่หลากหลายของสังคม แต่หากมีการลดจำนวนกลุ่ม อาจมีความเชื่อมโยงต่อกระบวนการเลือกสมาชิกวุฒิสภา ตามมาตรา ๔๐ ถึงมาตรา ๔๒ ที่จะต้องมีการแก้ไขทั้งหมดด้วย

๓.๒.๓.๓ การแก้ไขจำนวนกลุ่มโดยกำหนดเป็น ๑๐ กลุ่ม ๑๕ กลุ่ม หรือ ๒๐ กลุ่มนั้น ย่อมมีความเชื่อมโยงต่อกระบวนการเลือกสมาชิกวุฒิสภา แต่สามารถปรับแก้ไขให้สอดคล้องกันได้ ทั้งนี้ ได้มีประเด็นที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันในแนวความคิดของการกำหนดจำนวนกลุ่มมากหรือจำนวนกลุ่มน้อย ของผู้แปรญัตติและคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ คือ ผู้แปรญัตติเห็นว่า การกำหนดจำนวนกลุ่มน้อย จะเป็นการบล็อกโหวตได้ยาก แต่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เห็นว่าการกำหนดกลุ่มจำนวนมาก จะทำให้การบล็อกโหวตเป็นไปได้ยากกว่า เพราะหากกำหนดจำนวนกลุ่มน้อย จะมีการกระทำที่เป็นการจูงใจให้ผลประโยชน์เฉพาะกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งได้ง่าย แต่ขณะที่กำหนดจำนวนกลุ่มมาก ต้องมีการลงทุนที่มากขึ้นด้วยเช่นกัน

๓.๒.๓.๔ เห็นควรปรับกลุ่มอาชีพที่มีความใกล้เคียงกันไว้ในกลุ่มเดียวกันด้วย เช่น กรณีกลุ่มอาชีพทำนา ปลุกพืชล้มลุก (มาตรา ๑๑ (๕)) รวมไว้กับกลุ่มอาชีพทำสวน ป่าไม้ ปศุสัตว์ ประมง (มาตรา ๑๑ (๖)) กลุ่มผู้ประกอบการกิจการขนาดกลางและขนาดย่อมตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น (มาตรา ๑๑ (๙)) รวมไว้กับกลุ่มผู้ประกอบการอื่นนอกจากกิจการตาม (๙) (มาตรา ๑๑ (๑๐)) กลุ่มสตรี (มาตรา ๑๑ (๑๔)) รวมไว้กับกลุ่มผู้สูงอายุ คนพิการหรือทุพพลภาพ กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มอัตลักษณ์อื่น (มาตรา ๑๑ (๑๕)) และกลุ่มสื่อสารมวลชน ผู้สร้างสรรค์วรรณกรรม (มาตรา ๑๑ (๑๘)) รวมไว้กับกลุ่มผู้ประกอบการวิชาชีพผู้ประกอบการอาชีพอิสระ (มาตรา ๑๑ (๑๙)) นอกจากนี้ นำประเด็น คำแปรญัตติของนางนิพัทธา มาพิจารณาด้วยในการกำหนดเป็นกลุ่มข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ฝ่ายพลเรือน กลุ่มความมั่นคงได้แก่ ข้าราชการทหาร และกลุ่มพนักงานรัฐวิสาหกิจ

๓.๒.๓.๕ นอกจากนี้ มีกลุ่มองค์กรต่าง ๆ เสนอความคิดเห็นในประเด็น มาตรา ๑๑ ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ยกตัวอย่างกรณีพรรคชาติไทยพัฒนา มีการเสนอความคิดเห็นว่าการกำหนดกลุ่มความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ อาชีพ ลักษณะหรือ ประโยชน์ร่วมกัน หรือทำงาน หรือเคยทำงาน และจำนวนกลุ่ม ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ซึ่งออกโดย คณะกรรมการการเลือกตั้ง เนื่องจากจะมีความยืดหยุ่นในการเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพกว่าการกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ อีกทั้งบางคำแปรญัตติไม่ได้ กำหนดถึงกลุ่มอื่น ๆ ในทำนองเดียวกันไว้ อาจจะมีปัญหาในการตีความของการเข้ากลุ่มใดกลุ่มหนึ่งได้

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญ มีมติในประเด็นจำนวนกลุ่มอาชีพของผู้สมัคร โดยเห็นควรลดจำนวนกลุ่ม คงเหลือจำนวน ๑๐ กลุ่ม หรือ ๑๕ กลุ่ม โดยมอบหมาย ว่าที่ร้อยตรี วันชัย ใจกุลสกร กรรมการการวิสามัญในฐานะผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง จัดทำรายละเอียดกลุ่มอาชีพตามจำนวนดังกล่าว นำคำแปรญัตติที่มีการเสนอให้มีกลุ่มการเมืองพิจารณา ด้วย โดยอาจเปลี่ยนแปลงชื่อกลุ่มดังกล่าวได้ และกำหนดให้มีกลุ่มอื่น ๆ ไว้ พร้อมทั้งพิจารณาเกี่ยวกับ กระบวนการเลือกตามจำนวนกลุ่มดังกล่าวข้างต้นด้วย และนำเสนอที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญ ในคราวต่อไป

๓.๒.๔ ประเด็นกระบวนการเลือกสมาชิกวุฒิสภาตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ กรณีการเลือกไขว้ (มาตรา ๔๐ ถึงมาตรา ๔๒)

กรรมการการวิสามัญ ในฐานะผู้แทนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ให้ข้อมูลว่า ชั้นการพิจารณาประเด็นดังกล่าวของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ มีการพิจารณารูปแบบการเลือก ในลักษณะการเลือกกันเองของผู้สมัคร แต่กรณีดังกล่าวอาจมีการทุจริตได้ง่ายด้วยวิธีการใช้ผลประโยชน์ จูงใจผู้มีสิทธิเลือกให้เลือกบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือการบล็อกโหวต ดังนั้น จึงมีการรับฟังความคิดเห็น จากภาคส่วนต่าง ๆ รวมทั้งสื่อมวลชน และพิจารณาเห็นด้วยกับวิธีการเลือกทั้งการเลือกกันเอง ในรอบแรก และการแบ่งสายเลือกกลุ่มอื่นในสายเดียวกันในลักษณะการเลือกไขว้ ในรอบที่สอง เนื่องจากการแบ่งสายโดยจับสลากจะไม่อาจทราบได้ว่าผู้สมัครรายใดจะอยู่กลุ่มใด การลอบบี้หรือวิ่งเต้น จะเป็นไปได้ยาก นอกจากนี้ได้นำแนวความคิดมาจากการเลือกตั้งของประเทศญี่ปุ่น ซึ่งจะไม่มีการ หาเสียงแต่จะมีการจัดทำเป็นบัญชีรายชื่อของผู้สมัคร และป้ายปิดประกาศรายละเอียดและคุณสมบัติ ของผู้สมัคร เนื่องจากผู้สมัครต้องผ่านการรับรองแล้วว่าเป็นบุคคลที่ไม่มีลักษณะต้องห้าม รวมทั้ง

หากคณะกรรมการการเลือกตั้งตรวจสอบคุณสมบัติมีลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรายใด ย่อมลบชื่อผู้สมัครออกจากบัญชีรายชื่อได้ ทั้งนี้ ผู้สมัครย่อมพิจารณารายละเอียดข้อมูลและคุณสมบัติของผู้สมัครรายอื่นจากคู่มือการแนะนำตัว ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้จัดทำเพื่อแจกจ่ายแล้ว ดังนั้น ตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ จึงกำหนดให้มีทั้งการเลือกกันเองและการเลือกไขว้เพื่อเป็นการป้องกันการทุจริตการเลือกสมาชิกวุฒิสภาได้

กรรมาธิการวิสามัญ พิจารณาเห็นว่า วิธีการเลือกไขว้ในกระบวนการเลือกสมาชิกวุฒิสภาตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ นั้น จะมีผลต่อผู้สมัครในการพิจารณาการเลือก เนื่องจากผู้สมัครแต่ละรายที่ได้รับคัดเลือกเข้าสู่รอบสอง เมื่อมีการจัดให้มีการแบ่งสายแล้ว จะต้องเลือกผู้สมัครกลุ่มอื่นในสายเดียวกัน อาจทำให้ผู้สมัครไม่สามารถพิจารณาเลือกผู้สมัครอื่นได้อย่างเหมาะสม เนื่องจากข้อมูลการแนะนำตัวของผู้สมัคร อาจไม่เพียงพอต่อการพิจารณาการเลือก รวมถึงผู้สมัครรายใดที่มีได้เป็นที่รู้จักของบุคคลทั่วไป ย่อมจะไม่มีโอกาสได้รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา ดังนั้น จึงเห็นว่าวิธีการเลือกไขว้จะทำให้เกิดการลอบบี้หรือวิ่งเต้นได้ และไม่อาจป้องกันการสมยอมกันได้

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญ มีมติไม่เห็นด้วยกับวิธีการเลือกไขว้ของกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาทั้งระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับประเทศ ตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ

๓.๒.๕ ประเด็นคำแปรญัตติที่ ๕ ของนายสมชาย แสวงการ และ

พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร (มาตรา ๑๕, มาตรา ๑๕/๑)

ประเด็นคำแปรญัตติที่ ๖ ของนางสุวรรณี สิริเวชชะพันธ์ (มาตรา ๑๕)

ประเด็นคำแปรญัตติที่ ๗ ของนายเจตน์ ศิรธรานนท์ (มาตรา ๑๕, มาตรา ๑๕/๑)

กรรมาธิการวิสามัญ ในฐานะผู้แทนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

แสดงความเห็นว่า ตามคำแปรญัตติดังกล่าว ซึ่งมีการกำหนดให้มีผู้สมัคร ๒ ประเภท ได้แก่ ๑. ผู้สมัครแบบอิสระ และ ๒. ผู้สมัครซึ่งเป็นตัวแทนขององค์กร จึงมีการนำประเด็นนี้หารือต่อคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญในเบื้องต้น โดยมีข้อสังเกตว่ากรณีจัดประเภทของผู้สมัครดังกล่าวจะเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗ หรือไม่ รวมถึงกระบวนการเลือกในแต่ละประเภทของผู้สมัครของระดับอำเภอและระดับจังหวัด และนำมาคัดเลือกรวมกันในระดับประเทศ

กรรมาธิการวิสามัญ มีความเห็นว่า การกำหนดให้มีผู้สมัครประเภทเดียวตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ มีความเหมาะสมแล้ว เนื่องจากหากมีการกำหนดเพิ่มผู้สมัครซึ่งเป็นตัวแทนขององค์กร จะต้องมีการตรวจสอบองค์กรที่มีการส่งผู้สมัครด้วย และอาจเกิดปัญหาในลักษณะความได้เปรียบเสียเปรียบ เพราะกรณีตามคำแปรญัตติ องค์กรกลุ่มต่าง ๆ จะต้องมีการจัดตั้งขึ้นในราชอาณาจักรไม่น้อยกว่า ๕ ปี ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อองค์กรใหม่ที่ประสงค์จะส่งตัวแทนขององค์กรเข้าสมัครได้ จึงอาจทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมในกรณีดังกล่าว นอกจากนี้ เมื่อเข้าสู่กระบวนการเลือกสมาชิกวุฒิสภาของผู้สมัครทั้งสองประเภทอาจทำให้อยู่บนพื้นฐานของความไม่เท่าเทียมกันได้

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญ มีมติใน ๒ ประเด็น ดังนี้

๑. ประเด็นประเภทของผู้สมัคร มีมติไม่เห็นด้วยกับคำแปรญัตติในการกำหนดให้ผู้สมัครมี ๒ ประเภท ได้แก่ ๑. ผู้สมัครแบบอิสระ และ ๒. ผู้สมัครซึ่งเป็นตัวแทนขององค์กร จึงเห็นควรให้กรณิมาตรา ๑๕ ให้คงไว้ตามร่างเดิม โดยไม่มีการแก้ไข

๒. ประเด็นการเพิ่มความในวรรคห้าของมาตรา ๑๕ ตามคำแปรญัตติที่ ๖ ของนางสุวรรณณี สิริเวชชะพันธ์ มีมติเห็นควรนำประเด็นคำแปรญัตติดังกล่าวเกี่ยวกับรายละเอียดที่จะต้องกำหนดไว้ในแบบใบสมัคร ควรต้องมีการกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับประวัติของผู้สมัคร โดยระบุถึงเพศ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ อาชีพ การทำงาน และลักษณะหรือประโยชน์ร่วมกันในด้านที่สมัครด้วยนั้น ให้กำหนดเป็นข้อสังเกตแนบท้ายรายงานของคณะกรรมการการวิสามัญ โดยมอบหมายฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการการวิสามัญฯ จัดทำข้อสังเกตดังกล่าว เพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญในคราวต่อไป

นอกจากนี้ ได้มอบหมายกรรมการการวิสามัญ ในฐานะผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง นำข้อมูลขององค์กรต่าง ๆ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีการจัดให้มีการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาที่ผ่านมา เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการการวิสามัญฯ

๓.๒.๖ ประเด็นอื่น ๆ

๓.๒.๖.๑ ประเด็นพิจารณาบททวนมาตรา ๙๐ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ

เนื่องจากคณะกรรมการการวิสามัญ มีการพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๙๐ (๑) (ค) คือ “มาตรา ๙๐ ... (ค) ให้คณะรักษาความสงบแห่งชาติคัดเลือกผู้ได้รับเลือกตาม (ก) จากบัญชีรายชื่อที่ได้รับจากคณะกรรมการ **พรรคเลือกตั้ง** ตามมาตรา ๙๑...” ซึ่งกรณีดังกล่าวที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญ พิจารณาตัดถ้อยคำว่า “การเลือกตั้ง” ออก เนื่องจากคำว่า “คณะกรรมการ” มีกำหนดไว้ในมาตรา ๔ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ แล้ว

สำหรับประเด็นพิจารณาบททวน เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ในบทเฉพาะกาล มีถ้อยคำว่า “คณะกรรมการการเลือกตั้ง” เช่นกัน แต่ได้มีการแก้ไขโดยตัดคำว่า “การเลือกตั้ง” ออก แต่อย่างไรก็ตาม ประกอบกับพิจารณาเปรียบเทียบกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มีการใช้คำว่า “คณะกรรมการการเลือกตั้ง” ในบทเฉพาะกาลในรูปแบบคำเต็มเช่นเดียวกัน

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญ พิจารณาบททวนประเด็นดังกล่าว โดยเห็นว่าการที่กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญอื่นนั้นมีการใช้คำเต็มในบทเฉพาะกาล ถือเป็นการอ้างอิงตามกฎหมายฉบับเดิม แต่กรณีร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ในบทเฉพาะกาล ใช้คำว่า “คณะกรรมการ” เท่านั้น เนื่องจากเป็นการอ้างอิงถึงคณะกรรมการตามบทนิยามของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ รวมทั้งบทเฉพาะกาลของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ จะมีคำว่า “คณะกรรมการ” ปรากฏอยู่จำนวน ๓ แห่ง ได้แก่

มาตรา ๙๐ (๑) (ก), มาตรา ๙๐ (๑) (ค) และมาตรา ๙๑ ดังนั้น จึงเห็นควรใช้คำว่า “คณะกรรมการ” เช่นเดียวกันทั้งฉบับ คณะกรรมาธิการวิสามัญ จึงเห็นควรให้คงไว้ตามมติเดิม เป็นดังนี้

มาตรา ๙๐

มีการแก้ไข

“มาตรา ๙๑ (๑) (ค) คือ “มาตรา ๙๐ ...(ค) ให้คณะรักษาความสงบแห่งชาติ คัดเลือกผู้ได้รับเลือกตาม (ก) จากบัญชีรายชื่อที่ได้รับจากคณะกรรมการ**ตรวจสอบ**ตั้งตามมาตรา ๙๑ ...”

๓.๒.๖.๒ ประเด็นการเสนอขอแก้ไขเพิ่มเติมบางมาตรา โดยว่าที่ร้อยตรี วันชัย ใจกุลสกร กรรมการวิสามัญ ในฐานะผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง นำเสนอเรื่องคุณสมบัติของผู้สมัครซึ่งควรมีการกำหนดให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น เรื่องการจัดให้มีการบันทึกภาพและเสียง ในการดำเนินการเลือกสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งควรให้ตัวแทนองค์กรภาคเอกชนเข้ามาดำเนินการ เพื่อเป็นการลดภาระค่าใช้จ่าย และก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมอีกด้วย

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญ พิจารณาเห็นควรมอบหมาย ว่าที่ร้อยตรี วันชัย ใจกุลสกร กรรมการวิสามัญ ในฐานะผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง จัดทำเอกสารเสนอการแก้ไขเพิ่มเติมบางมาตรา เพื่อนำเสนอที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญ ในคราวต่อไป

๓.๒.๖.๓ ประเด็นการแถลงข่าวต่อสื่อมวลชนเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.

พลเรือเอก ธราธร ขจิตสุวรรณ์ โฆษกคณะกรรมการวิสามัญ นำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญฯ กรณีการแถลงข่าวต่อสื่อมวลชนเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ในวันพุธที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๑ เวลา ๑๐.๓๐ นาฬิกา บริเวณชั้น ๑ อาคารรัฐสภา ๑ โดยจะมีข้อมูลประกอบการแถลงข่าวดังกล่าวเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปและสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ ประเด็นคำแปรญัตติ ข้อเสนอของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผลการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ รวมทั้งกระบวนการเลือกเพื่อให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาในระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับประเทศ ตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญ เห็นชอบ

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องอื่น ๆ

- กำหนดการประชุมครั้งต่อไป

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการธิการวิสามัญ มีมตินัดประชุมครั้งต่อไปในวันพฤหัสบดีที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๑ เวลา ๑๓.๐๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๓๐๑ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒

เมื่อได้เวลาอันสมควรแล้ว ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ ประธานคณะกรรมการธิการวิสามัญ ได้กล่าวขอบคุณกรรมการธิการวิสามัญและผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่าน และขอปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๑.๑๐ นาฬิกา

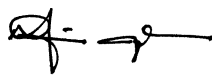
นางสาวสรุณา โสภะเจริญวงศ์ นิติกรชำนาญการพิเศษ

และผู้ช่วยเลขานุการตามข้อบังคับฯ ผู้จัดทำบันทึก

นางสาวสุพร นิลทัพ

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานคณะกรรมการธิการวิสามัญ ๓ ตรวจ/ทาน

คณะกรรมการธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ได้รับรองบันทึกการประชุม ครั้งที่ ๙ วันศุกร์ที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๑ ในการประชุมครั้งที่ ๑๐ วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๑

(นายสุชาติ ตระกูลเกษมสุข)

เลขานุการคณะกรรมการธิการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย

การได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ